

Guía Docente

Guía Docente				
Datos Identificativos				2019/20
Asignatura (*)	Programa para analisis de datos cuantitativos con exemplos de turismo		Código	615524011
Titulación				
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Economía			
Coordinación	Rodríguez González, David	Correo electrónico	david.rodriguez.gonzalez@udc.es	
Profesorado	Rodríguez González, David	Correo electrónico	david.rodriguez.gonzalez@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Esta é unha materia de tipo cuantitativo e que ten un carácter instrumental no contexto do Máster. Os coñecementos adquiridos nesta materia serán de aplicación en calquera proxecto ou traballo doutras materias que requira do uso de técnicas estatísticas e econométricas. A materia ten fundamentalmente dous obxectivos: - Que o alumnado adquira e desenvolva as habilidades relacionadas co manexo de instrumentos (técnicas e metodoloxías) de recollida e análise de datos e de clasificación, predición e control da actividade turística que lle permitan abordar a investigación de problemas empíricos e comunicar as conclusións de forma clara e concisa. - Que os estudantes desenvolvan capacidades analíticas, interpretativas e propositivas que lles permitan elaborar diagnósticos e propostas para a planificación e/ou a investigación.			

Competencias do título

Código	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Utilizar correctamente e con precisión a terminoloxía e a linguaxe estatística-económico		BM4 BM6	CM2 CM6 CM7 CM8 CM9
Buscar e obter información adecuada para a análise cuantitativa da actividade turística	AM1	BM7	CM2 CM4 CM7
Interpretar a información cuantitativa mediante técnicas de análise multivariante e utilizar as principais ferramentas informáticas que permiten dita análise	AP3 AP6 AP7 AI2 AM1 AM2 AM3	BM1 BM2 BM3 BM4 BM5 BM6 BM9 BM10 BM11 BM12	CM1 CM2 CM3 CM4 CM6 CM7 CM8 CM9

Analizar, desde un punto de vista crítico, os resultados da aplicación das técnicas	AP3	BM1	CM1
	AP6	BM2	CM2
	AI2	BM3	CM3
	AM1	BM4	CM4
	AM2	BM5	CM6
	AM3	BM6	CM7
		BM7	CM8
		BM10	CM9
		BM12	

Contidos	
Temas	Subtemas
Bloque I. Métodos multivariantes para a análise da actividade turística	1. Técnicas de análise multivariante de datos cuantitativos. 2. A análise multivariante aplicada con Excel e outros paquetes estatísticos: SPSS, R, Gretl,...
Bloque II. A elaboración de indicadores turísticos a partir de datos cuantitativos	1. Metodoloxía de elaboración de indicadores sintéticos 2. A construción de indicadores sintéticos no ámbito do turismo

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	B7 B11 B12 C6	6	6	12
Sesión maxistral	A3 A6 A7 A9 B1 B2 B3 B5 B4 B6 B9 C1 C2 C3 C7 C8 C9	17	34	51
Obradoiro	A11 A3 A12 A6 A7 A10 A9 B12 B11 B10 B9 B7 B6 B5 B4 B3 B2 B1 C1 C2 C3 C4 C7 C6 C8 C9	25	50	75
Atención personalizada		12	0	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Estas actividades están fundamentalmente pensadas para aqueles alumnos que non cursasen previamente a materia de métodos e técnicas de investigación en turismo: técnicas cuantitativas. Presentación da materia, revisión das principais fontes de datos económicos e o repaso dalgúns coñecementos estatísticos básicos.
Sesión maxistral	Modalidade presencial: Exposición oral dos conceptos e métodos por parte do profesor. Dita exposición complementase coa utilización de exemplos prácticos e exercicios. Modalidade online: Ofrecense ao alumno diferentes materiais teóricos / prácticos sobre os contidos da materia a través da plataforma Moodle, complementados coa utilización de exemplos e exercicios que permiten destacar as limitacións e posibilidades das técnicas analizadas.
Obradoiro	Modalidade presencial: Configúranse como parte fundamental da materia. Son necesarias para aprender o manexo do software (Excel, SPSS, R, Gretl,...) adecuado para efectuar aplicacións empíricas e para valorar os resultados que proporcionan, tarefas que o alumno debe realizar baixo tutela. Modalidade online: Plantéxase ao alumno a través da plataforma Moodle aplicacións para aprender o manexo do software (Excel, SPSS, R, Gretl,...) que lle permita efectuar aplicacións empíricas e valorar os resultados que proporcionan, tarefas que o alumno deberá realizar e entregar a través de Moodle, contando coa supervisión do profesor.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Obradoiro	Posto que o grupo é reducido, poden dedicarse os minutos finais á consulta dos problemas que poidan presentarse ao alumnado. Debido á heteroxeneidade dos estudantes no dominio das ferramentas informáticas, os problemas que xorden durante o seu desenvolvemento son múltiples e variados e hai que resolvelos de forma individualizada. A medida que vai realizando o seu traballo, cada alumno debe consultar co profesor para obter as orientacións necesarias para o seu correcto desenvolvemento. Con respecto aos alumnos online abranse as vías de comunicación precisas (correo electrónico, foro da materia a través da plataforma Moodle,...) que os alumnos poderán utilizar sempre que consideren preciso. Ademais no horario de titorías do profesor encargado da materia, este estará dispoñible para os alumnos que cursen a modalidade online a través da súa conta profesional de Skype. Para o contacto co profesor: Teléfono: 881014445 Correo electrónico: david.rodriquez.gonzalez@udc.es Skype: david.rodriquez.gonzalez@udc.es Horario de titorías (2º cuatrimestre): Martes de 16:45 a 18:15 horas Mércores de 10:00 a 11:30 horas y de 13:00 a 14:30 horas Venres de 11:30 a 13:00 horas

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	A3 A6 A7 A9 B1 B2 B3 B5 B4 B6 B9 C1 C2 C3 C7 C8 C9	Os contidos das sesións maxistras serán avaliados a través dunha proba obxectiva, tanto para os alumnos da modalidade presencial como da modalidade online. Para os alumnos da modalidade online dita proba realizarase a través de Moodle.	25
Obradoiro	A11 A3 A12 A6 A7 A10 A9 B12 B11 B10 B9 B7 B6 B5 B4 B3 B2 B1 C1 C2 C3 C4 C7 C6 C8 C9	Modalidade presencial: Nestas clases os alumnos iniciarán a resolución dos problemas e probas propostas polo profesor, que logo deberán completar e entregar. Modalidade online: Os alumnos deberán resolver os problemas e probas propostas polo profesor a través da plataforma Moodle, que deberán completar e remitir a través da mesma. A participación activa dos alumnos presenciais nas sesións maxistras e de obradoiro e dos alumnos online en foros/debates en Moodle, suporá ata un 10% da nota final da materia.	75

Observacións avaliación

CRITERIOS XERAIS: A materia divídese en dous bloques. A cualificación das diferentes probas valorará cada tema de xeito proporcional ao seguinte: O primeiro tema suporá o 50% da nota final e o segundo o 50%. Para superar a asignatura é necesario obter unha puntuación global de 5 puntos ou máis. A avaliación continua realizarase mediante dúas prácticas avaliadas (unha ao final de cada tema) que os alumnos presenciais poderán realizar nas sesións de obradoiro e os non presenciais entregarán a través da plataforma Moodle. Os contidos das sesións maxistrais serán avaliados a través dunha proba obxectiva que se realizará a través de Moodle, tanto para os alumnos da modalidade presencial como da modalidade online. A cualificación de Non presentado corresponde únicamente aos alumnos que só participen en actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20 por cento da puntuación total, con independencia da cualificación obtida. Estará dispoñible, a través da plataforma Moodle, material complementario de cada tema, no que se especificarán as actividades a realizar, as normas para realizalas, os criterios para a súa avaliación e os prazos de entrega.

Fontes de información

Bibliografía básica	- HAIR, J.F. Y OTROS (2005). Análisis Multivariante. Madrid: Pearson Educación - PÉREZ, C. (2009). Técnicas Estadísticas Multivariantes con SPSS. Madrid: Garceta - NARDO, M. Y OTROS (2008). Handbook on constructing composite indicators: Methodology and user guide. París: OCDE - NARDO, M. Y OTROS (2005). Tools for Composite Indicators Building. Ispra: OCDE Utilizaranse ademais distintas fontes de datos e outro material, que se publicarán no Moodle da materia ao longo do curso.
Bibliografía complementaria	- CAMARERO, L. Y OTROS (2013). Estadística para la investigación social. Madrid: Garceta - PEREZ, C. (2011). Excel 2010. Curso práctico. Ra-Ma Editorial - PEREZ, C. (2005). Técnicas Estadísticas con SPSS. Madrid: Pearson Educación - PEREZ, C. (2013). IBM SPSS Estadística Aplicada. Conceptos y ejercicios resueltos. Madrid: Garceta

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

O proceso de investigación en turismo: tipos, estrutura e fases/615524007

Técnicas cuantitativas aplicadas ao turismo/615524010

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías